

Jövönk záloga

A fenntartható egészségügyi rendszer

Az egészségügy stratégiai jelentőségű ágazat, mely önmagán messze túlmutató jelentőséggel bír: a szociális kohézió, az egészséges, munkaképes és foglalkoztatáson keresztül nemzetgazdasági értéket teremtő társadalom, a nemzetgazdaság növekvő erejének, Magyarország jövőjének és nemzetközi versenyképességének kulcsa.

Az egészségügy egésze messze nem egyenlő az egészségügyi intézmények összességével, hanem egy **sokszereplős, összetett és érzékeny egyensúlyi rendszer**, melyben a betegek érdekében az egészségügyi szakemberek és szolgáltatók, a szakpolitika és ágazati igazgatás valamint az egészségipar szereplőinek kölcsönös egymásrautaltsága érvényesül. Egy olyan rendszer, **melyben minden szereplő pótolhatatlan szereppel bír**, bármelyikük kiesése vagy meggyengülése akár a rendszer egészét veszélyezteti.

Az egészségügy **fenntarthatóságának megteremtése**, a nemzetgazdasági és társadalmi stabilizáló hatásainak kiaknázása egy **rendkívül összetett feladat, melyből azonban minden érintettnek ki kell vennie a maga részét**. Ennek eredményeképpen az elmúlt évtizedekben **számos közös eredménnyel büszkélkedhetünk**: nőtt a születéskor várható élettartam, korábban gyógyíthatatlannak hitt betegségek terápiája Magyarországon is elérhetővé vált, és minden nehézség ellenére világszínvonalú gyógyító munkára is képes a magyar egészségügyi ellátórendszer.

Ennek ellenére a korábban soha nem látott mértékű, **egyre csak tornyosuló kihívásokra egyelőre még nem tudunk megnyugtató megoldásokat találni**: a demográfiai változásokkal menetrendszerűen érkező krízisekre nincs kipróbált ellenszer, **a magyar egészségügyi ellátórendszer mára sok tekintetben kritikus helyzetbe került**.

A magyar egészségügyi rendszer iránt érzett felelősségünk felismerése és érvényre juttatása érdekében a hazai egészségügyi ipar meghatározó szereplőit tömörítő érdekképviseletként **közösen hívjuk fel a figyelmet a magyar egészségügy fenntarthatósága megteremtésének fontosságára**.

Az előttünk álló kihívások, a betegek és a nemzetgazdaság érdekeinek védelme ugyanis **az eddigi gyakorlat újragondolását igényli. A hatékony előrelépés kulcsa az ellátórendszer fenntartható pályára állítása: konszolidáció, forrásbővítés és rendszerszintű hatékonyság javítása**. Emellett azonban szükséges **az egészségügy nemzetstratégiai jelentőségének** – súlyának megfelelő kormányzati figyelemmel és szereppel történő – **fókuszba állítása**, illetve az egészségügy stabil és kiszámítható jövőképeinek transzparens kialakítása.

A terápia további halogatása már valós és mindenki által érezhető veszélyekkel járhat. Cselekednünk kell, melynek érdekében partneri együttműködést kínálunk a kormány számára.

Budapest, 2014 júniusa

Egészségügyi Technológia és
Orvostechnikai Szállítók Egyesülete

A fenntarthatóság megteremtése

Összehangolt lépéssorozat és feltételei

Az új kormány stabil többsége lehetőséget teremt arra is, hogy a pártpolitikai csatározások körén kívül a higgadt és valós kihívásokra reagáló, szakmai konszenzuson alapuló egészségpolitikai döntések születhessenek. Erre azért is nagy szükség van, mert az egészségügyi rendszer fenntarthatóvá tétele rendkívül komplex folyamat, ami több, egymással összefüggésben álló rész kérdés átfogó kezelését igényli.

Kiindulópont: Az egészségügy nemzetstratégiai jelentősége

Minden előremutató lépés előfeltétele, hogy az egészségügy **újra a felelős társadalmi és kormányzati gondolkodás előterébe kerüljön**. Az egészségügy **nemzetstratégiai jelentőségének** – súlyának megfelelő kormányzati figyelemmel és szereppel történő – fókuszba állítása, illetve **stabil és kiszámítható jövőképek transzparens kialakítása** tovább nem halogatható.

A fenntartható egészségügyi rendszer kiegyensúlyozottsága ugyanis közvetve **jelentős mértékben támogatja Magyarország teljesítőképességét**. A munkából keveset hiányzó, illetve gyorsan visszatérő munkaerő és az egészséges társadalom a nemzet gyarapodásának alapvető feltétele.

Legyen az egészségügy a kormányzat fő stratégiai partnere!

1. Az egészségügyi ellátórendszer számára elérhető források bővítése

Elkerülendő, hogy az intézmények rendszeresen ugyanabba a csapdába essenek és újratermelődjön az eladósodottságából fakadó belső és külső krízisek sora, a finanszírozás fenntarthatósága érdekében **a gazdaság növekedési pályára állásából és az államadósság kamatterheinek csökkenéséből származó előnyökre építve a közfinanszírozás bővítése mellett a közfinanszírozott ellátórendszer számára jogszerűen és rugalmasan elérhetővé kell tenni a költségvetésen kívüli forrásokat is**.

Ennek megvalósítása során **kiemelt hangsúlyt kell fektetni a konkrét lépések társadalmi elfogadottságra**: kiszámítható, előre tervezhető, fokozatos és differenciált ütemezésben történhet meg a **pótlólagos források becsatornázása a közfinanszírozott ellátórendszerbe**.

Az egyéb finanszírozási anomáliák rendezése érdekében pedig **törekedni kell a valós alapokon nyugvó egészségügyi költségvetés összeállítására**, a hiányzó források pótlására éppúgy, mint az ellátórendszer valós felhasználása szerinti finanszírozásra.

Az egészségügy finanszírozása a valós helyzethez igazodjon, és a közfinanszírozott ellátások mellett adjon teret a szabadon vállalt, egyedi igényekre reflektáló egyéni hozzájárulásnak is.

2. Intézményrendszer adósságállományának azonnali konszolidációja

Az egészségügyi adósságállomány **teljes, transzparens és kiszámítható konszolidációja szükséges**. Ezzel egy, az egészségügyi szolgáltatók szinte teljes körét nyomasztó és hátrányosan érintő probléma egységesen kezelhető, és megakadályozható az egészségügy működtetésében pótolhatatlan beszállítói kör láncreakció-szerű bedőlése.

Induljon tiszta lappal az ellátórendszer.

3. Az ellátórendszer hatékonyságának erősítése

A hatékonyság növelésére az elmúlt évtizedben a szakpolitikai kommunikáció állandó csodaszorként tekintett, elvétve volt azonban lehetőség az érdemi hatékonyságjavító intézkedések megtételére. A hatékonyságjavítás ugyanis **nem kizárólag kiadáscsökkentést jelent. Sőt, a demográfiai sajátosságokból adódóan egyre bővülő igények az elérhető források bővülése mellett azok ésszerűbb és fenntarthatóbb felhasználását is igényli.**

Ennek keretében megkerülhetetlen az **érték- és minőség alapú szemlélet kiterjesztése, az E. Alap differenciált és egymás felé is zárt kasszái rendszerének megszüntetése** éppúgy, mint a sajnálatos módon **szűkülő beruházási források tudatosabb és előrettekintő felhasználása.**

A hatékonyság javításának azonban nem kizárólag a közvetlenül finanszírozási kérdésként megjelenő esetekben kell érvényesülniük: a rendszer **adminisztratív terheinek csökkentése, a szakmai közvélemény széleskörű és konstruktív bevonása, intézményi-vezetői kapacitások megerősítése, továbbá a transzparens módon elfogadott és nyilvános központi illetve helyi fejlesztési és beszerzési stratégiák rendszere** éppúgy elengedhetetlen.

Ennek körében a **központi és helyi kompetenciák egyensúlyának megteremtése** érdekében megkerülhetetlen

- az egészségügyi szolgáltatók **ellátáshelyi döntési kompetenciáinak és általában véve az ellátáshelyi felelősség támogatása és fejlesztése,**
- a hozzáférés **egyenlenségeinek kezelése, a betegutak érdemi racionalizálása**
- a különböző **progresszivitási szintek közötti feladatmegosztás** pontosítása,
- egymásra épülő **ellátások egységes kezelése, az alapellátás szakmai kompetenciáinak megerősítése,** illetve
- az ezekre irányuló **szakmai fejlesztési programok kidolgozása és végrehajtása.**

A kiadáscsökkentés gondolatát váltsa fel az érdemi hatékonyságjavítás.

4. Az egészségügyi ellátások színvonalának megőrzése, szakmai kapacitások átfogó bővítése

A színvonalas egészségügyi ellátások egyik záloga az **egészségügyi szakemberek, az ellátórendszert működtető egyéb közreműködők helyzetének megerősítése,** a humán-erőforrás fejlesztése és az e tekintetben **aggasztó trendek megfordítása.** Ez – bár annak megkérdőjelezhetetlenül fontos része – **nem kizárólag bérfejlesztési kérdés, hanem az ellátórendszer körülményeinek általános fejlesztését is igényli.**

Az ellátórendszer szakmai teljesítményének a felkészült és megfelelő számban rendelkezésre álló szakembergárda mellett a **technológiai és terápiás megújulás érdekében az eddig nehezen elérhető innovatív, magas hozzáadott értékű eljárások, technológiák és terápiák egészséges arányának biztosítása szükséges.**

Egy **átgondolt és tudatos technológiai megújítási ciklus** nemcsak, hogy nem veszélyezteti a finanszírozhatóságot, hanem **úgy erősíti a pénzügyi fenntarthatóságot, hogy közben a mainál lényegesebben hamarabb elérhetővé válnak az új terápiák** a magyar betegek számára is.

Európai színvonalú ellátást a magyar betegeknek is.

5. Az egészségügyi ipar nemzetgazdasági jelentőségének elismerése és támogatása

Annak érdekében, hogy valós értékén tudjon hozzájárulni a nemzetgazdasági szintű értéktanteremtéshez, az ellátórendszer hátrafelé tekintő **konzolidációján túlmenően meg kell erősíteni a tágan vett beszállítói kört is**: érdemben **csökkenteni kell az egészségipari szereplők negatív kitétségét**. Ezzel közvetlenül is erősödik a szektor termelő kapacitása, hiszen egyrészt erősödhetnek az egészségipari vállalkozások, másrészt **az őket kiszolgáló-ellátó magyar KKV-beszállítói kör is stabilabbá válik**. Így a magyar nemzeti össztermék szempontjából is meghatározó részt képviselő **egészségügyi GDP érdemben és még hatékonyabban járulhat hozzá Magyarország teljesítményéhez**.

Mindehhez természetesen **legmagasabb szintű kormányzati támogatás szükséges**, csakúgy, mint **Magyarország régiós egészségipari központtá válásához**: a magas hozzáadott értékkel bíró kutatási és fejlesztési beruházások, klinikai vizsgálatok magyarországi megvalósításának támogatása éremben erősíti a nemzetgazdaság mutatóit is.

Az egészség érték. Legyen a nemzetgazdaság számára is az.

6. Érdemi szemléletváltás – minden szinten

A fenti célkitűzések egyike sem valósítható meg a **többszintű és érdemi szemléletváltás** nélkül. Ennek keretében – a jogszabályi környezet finomhangolásától kezdve, az intézményirányítás napi feladatain át, vezetői és közreműködői szinten, de – minden rendelkezésre álló eszközzel **támogatni kell az egyéni és intézményi felelősségvállalás erősítését**.

Mindez az **érték-alapú gondolkodás megerősítését**, az **egészség-ipar egységes és átfogó kezelését**, az általános **egészségtudatosság-fejlesztését**, a **hatékony betegdukáció megteremtését** egyaránt megköveteli.

Lépünk végre túl az évtizedes beidegződéseken.

A megvalósítás javasolt módja, alapelvek

Az egészségügyi rendszer fenntarthatósága megteremtésének irányába tett erőfeszítések során az alábbiakat ajánljuk a kormányzati döntéshozók figyelmébe:

- A már végrehajtott strukturális átalakítások után a differenciált, kisebb volumenű, de érdemi és organikusan végrehajtható lépések szükségesek, melyek célja a **felelős hatékonyság-maximalizálás**.
- **Folyamatos tűzoltás helyett a fenntarthatóság megteremtésére kell fókuszálni**, melynek alapja csak az objektív, de előremutató célokat kitűző **rendszer szintű tervezés** lehet.
- A magyar ellátórendszer optimális működésének megteremtése során **a már elért eredményeket nem szabad veszélyeztetni**, így minden tekintetben a **szolidaritás elvének lehető legnagyobb mértékű figyelembevétele mellett kell a hatékonyságjavító lépéseket megtenni**.